

ANGLIČTINA VENKU

Učíme se
venku

NATURE JOURNAL

Zapisuj, kresli, objevuj – angličtina jako jazyk pozorování

CÍLE:

- rozvíjet pozorování a všímavost v přírodě
- používat angličtinu při popisu přírodních jevů
- propojit kresbu, psaní a vlastní interpretaci
- podporovat schopnost zpomalit, soustředit se a vnímat detail
- hledat souvislosti a klást otázky

Čas: 45–60 minut

Věk: 6–18 let

Místo: zahrada, park, hřiště, les – kdekoliv s přírodními prvky

Období: celoročně

Pomůcky: podložky, papíry (stačí pro začátek), deník (nelinkovaný, ideálně tvrdé desky), tužky, pastelky, případně lupa, kartičky s otázkami nebo pozorovacími výzvami, přírodniny v okolí

METODICKÁ POZNÁMKA:

*Lekce vychází z principů Nature Journalingu inspirovaného metodou **John Muir Laws – Nature Journaling**. Nejde o výtvarnou soutěž ani o správné odpovědi. Důležitější je všímavost, kladení otázek, hledání detailů a osobní vztah k místu. Někdo bude chtít zkoumat, analyzovat a hledat souvislosti, jiný bude jen žasnout, kreslit a zapisovat dojmy. Obojí je v pořádku.*

Je dobré se k nature journalu pravidelně vracet a vytvořit z něj návyk. Díky opakovanému pozorování stejného místa nebo přírodního jevu se postupně prohlubuje schopnost všímat si detailů, změn i souvislostí. Děti si zároveň vytvářejí hlubší vztah k místu, ve kterém tráví čas.

Nature journal ale není jen vzdělávací aktivita. Psaní a kreslení pomáhá utřídit myšlenky, zklidnit mysl a zaměřit pozornost na přítomný okamžik. Soustředění na detail podporuje wellbeing a může se stát jednoduchým nástrojem, ke kterému se děti mohou vracet ve chvíli, kdy potřebují zpomalit nebo znovu najít soustředění.

TIPY PRO UČITELE:

- Před první lekcí je dobré ukázat dětem ukázky nature journalů – klidně i z internetu nebo z vlastního zápisníku. Konkrétní příklad pomáhá dětem pochopit, že nejde o dokonalý výtvar, ale o osobní záznam.
- Pokud se děti zdráhají kreslit, připomeňte jim, že nejde o umění, ale o pozorování. I jednoduchá skica s popisky má hodnotu.
- Angličtina v lekci funguje nejlépe, když ji učitel sám přirozeně používá při chůzi, při kladení otázek, při komentování toho, co vidí. Nemusí to být formální – stačí **What do you see? nebo Look at this!** a děti přirozeně reagují.
- U mladších dětí je dobré mít připravené kartičky s jednoduchými slovy nebo větami jako oporu, aby se nesecky u angličtiny a mohly se soustředit na pozorování.
- Pokud máte možnost, vraťte se se třídou na stejné místo opakovaně během roku. Děti pak samy začnou všimnout si změn a porovnávat záznamy – to je jeden z nejsilnějších momentů celé metody.

1. FOTOGRAF

Učitel děti vyzve, aby se dnes zkusily podívat na okolí trochu jinými očima a všimaly si detailů, které běžně přehlédnou. Děti vytvoří dvojice. Jeden je fotograf, druhý fotoaparát. Fotoaparát zavře oči a fotograf ho bezpečně vede prostorem. Když objeví něco zajímavého, nastaví fotoaparát směrem k detailu a jemně mu poklepe na rameno. Fotoaparát na chvíli otevře oči a „vyfotí“ si daný obraz.

Může to být kapka vody, struktura kůry, stín listu, mravenec, světlo mezi větvemi, květina nebo zajímavý tvar kamene. Fotograf pořídí několik „fotografií“. Poté si dvojice sedne a fotograf nechá fotoaparát „vyvolat snímky“ – fotoaparát popisuje, co si zapamatoval.

Menší děti mohou jen pojmenovat vyfocený objekt:

- **A tree. An apple. A flower.**

Starší už popisují, ideálně co nejpodrobněji:

- **I saw a small green leaf.**
- **The bark was dark and rough.**
- **There was sunlight on the grass.**

Pak si děti role vymění. Aktivita pomáhá zpomalit, zaměřit pozornost a naladit děti na detailní pozorování.

Poznámka: Aktivita Fotograf vychází z metodiky Joseph Cornell a jeho konceptu Flow Learning. Ten staví na postupném naladění dětí na přírodu skrze prožitky, smysly, soustředění a vlastní objevování.

2. JOURNAL

Každé dítě si najde své pozorovací nebo výzkumné místo. Může si vybrat jeden přírodní objekt nebo jev, který ho zaujal – strom, list, mech, květinu, hmyz, stín, zvuk, pohyb větví ve větru nebo třeba stopu po zvířeti.

Děti chvíli pouze pozorují. Učitel je může podpořit otázkami:

- ***What do you notice?***
- ***What surprises you?***
- ***What is changing?***
- ***What do you wonder about?***

Poté děti kreslí a zapisují své pozorování do nature journalu.

Na 1. stupni stačí jednoduchý obrázek a několik slov nebo krátkých vět:

- ***green, soft, small, The flower is yellow. I can hear birds.***

Starší děti mohou pracovat s jednoduchou strukturou otázek inspirovanou Johnem Muir Lawsem:

I notice (Všímám si...)

Děti se zaměřují na objektivní pozorování a fakta. Popisují strukturu, barvy, velikost, tvary, vzory, pohyb, chování, vztahy mezi organismy. Nejde o hodnocení, ale o přesné pozorování. Například:

- ***I notice small holes in the leaf.***
- ***I notice the moss grows on one side of the tree.***

I wonder (Zajímalo by mě...)

Děti si kladou otázky a hledají souvislosti proč se něco děje, jak něco funguje, co by se stalo, kdyby... Tato část rozvíjí zvědavost a badatelské myšlení.

Například:

- ***I wonder why this leaf is yellow.***
- ***I wonder what happens here at night.***

It reminds me of... (Připomíná mi to...)

Děti propojují pozorování s vlastní zkušeností, přírodou nebo vzpomínkami. Hledají asociace a souvislosti, které pomáhají prohlubovat porozumění i paměť. Například:

- ***It reminds me of a map.***
- ***It reminds me of dragon skin.***

TIP: Nespěchejte. Nature journal potřebuje čas na zklidnění a soustředění. Podporujte otázky a zvědavost, nehledejte okamžitě správné odpovědi. Kresba nemusí být dokonalá, slouží především jako nástroj pozorování.

SDÍLENÍ

Učíme se
venku

Děti si ve dvojicích nebo malých skupinách ukážou své zápisy a kresby.

Mohou použít jednoduché věty:

- ***I observed...***
- ***I noticed...***
- ***I think...***
- ***I wonder...***

Důležité není správné pojmenování všeho, ale schopnost dívat se pozorněji a sdílet vlastní pozorování.

REFLEXE

Sedneme si do kruhu a krátce sdělíme:

- ***Co jste dnes objevili?***
- ***Co vás překvapilo?***
- ***Bylo těžké zpomalit a opravdu se dívat?***
- ***Všimli jste si něčeho, co byste normálně přehlédli?***

Můžeme zakončit jednoduchou aktivitou:

Každé dítě řekne jedno slovo a jednu otázku, které si z dnešního pozorování odnáší. Například:

- ***tiny — Who lives here?***
- ***soft — Why is it wet?***

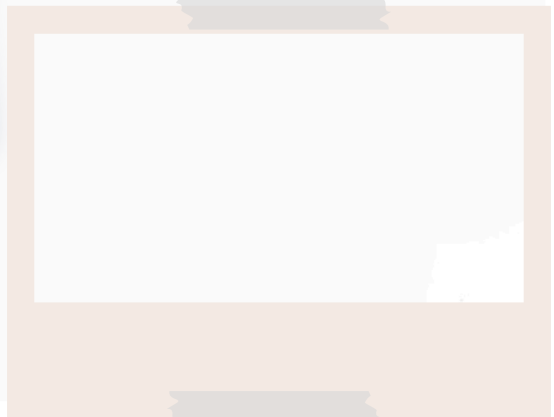
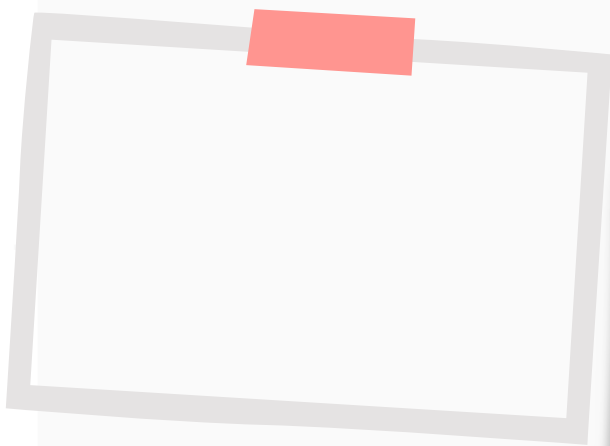
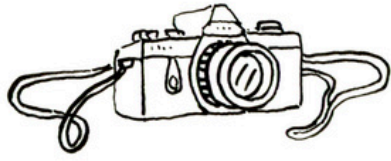
DŮKAZY O UČENÍ

Dítě:

- popsalo přírodní objekt nebo jev pomocí anglických slov nebo vět
- nakreslilo pozorovaný objekt a doplnilo ho popisky nebo poznámkami v angličtině
- položilo otázku k tomu, co pozorovalo
- sdílelo své pozorování s ostatními a reagovalo na jejich záznamy
- se soustředilo na jedno místo nebo objekt po delší dobu a zaznamenalo detaily, které by jinak přehlédlo

PHOTOGRAPHER - FOTOGRAF

REAL LIFE
HAPPENS OUTDOORS

MY NATURE JOURNAL

WHAT SURPRISES YOU?

WHAT DO YOU NOTICE?

WHAT IS CHANGING?

WHAT DO YOU WONDER ABOUT?

$$5 + 2 = 10 - 3$$